

**KAUNO MIESTO SAVIVALDYBĖS NEVYRIAUSYBINIŲ ORGANIZACIJŲ
TARYBOS,**

**sudarytos Kauno miesto savivaldybės tarybos
2015 m. sausio 22 d. sprendimu Nr. T-4**

VEIKLOS ATASKAITA

2016 m. gruodžio d. Nr.
Kaunas

Kauno miesto nevyriausybinių organizacijų tarybos (toliau – NVO taryba) **tikslas** – užtikrinti NVO dalyvavimą nustatant, formuojant ir įgyvendinant NVO plėtros politiką Savivaldybėje, stiprinti bendradarbiavimą tarp Savivaldybės institucijų, įstaigų ir NVO. Savivaldybės NVO taryba sudaroma laikantis šio principo: ne daugiau kaip 1/2 šios tarybos narių – savivaldybės institucijų ir įstaigų atstovai ir ne mažiau kaip 1/2 tarybos narių – nevyriausybinių organizacijų, veikiančių savivaldybės teritorijoje, atstovai. Savivaldybės nevyriausybinių organizacijų tarybos narių kadencijos trukmė yra dveji metai. NVO tarybą sudaryta iš 20 narių: 10 narių atstovauja NVO, veikiančioms Savivaldybės teritorijoje ir 10 Savivaldybės atstovų, iš kurių 5 delegavo Savivaldybės taryba, 5 – Savivaldybės administracijos direktorius.

Per 2016 m. buvo suorganizuoti 6 NVO tarybos posėdžiai. Kiekviename posėdyje dalyvavo dauguma tarybos narių. Siekiant skaidrumo ir efektyvaus bendradarbiavimo su Kauno miesto nevyriausybinių organizacijomis NVO tarybos pirmininkės iniciatyva buvo nuspręsta visus NVO tarybos posėdžius daryti atvirus, kad būtų galima išgirsti visų NVO nuomonę jiems aktualiais klausimais.

2016 m. sausio mėnesį buvo aptarti NVO tarybos darbo organizavimo klausimai, nusimatyta veiklos prioritetai ir sudarytas NVO tarybos veiklos planas, į posėdį buvo kviečiamas Savivaldybės administracijos Plėtros programų ir investicijų skyriaus atsakingas specialistas, kuris pristatė 2016 m. Viešųjų paslaugų teikimo projektų paraiškų atrankos ir finansavimo tvarkos aprašo projektą. Diskutuojama siekiant išgirsti NVO atstovų pasiūlymus ir į juos atsižvelgti rengiant Aprašą.

Vėlesniuose NVO tarybos posėdžiuose buvo pristatyta Viešųjų paslaugų teikimo projektų paraiškų atrankos ir finansavimo konkursų apžvalga, diskutuojama ką reikėtų tobulinti.

Kadangi visų tarybų paskirtis yra patariamoji konkrečiais jos atstovaujamos srities klausimais. Atsižvelgiant į tai, jog Nacionalinės pažangos strategijoje numatyta, kad iki 2020 m. bent

15 procentų viešųjų paslaugų perduoti NVO sektoriui buvo nuspręsta, kad NVO taryba darbo grupėse išgrynins ir pateiks savo siūlymus:

- Kaip NVO gali prisidėti prie Socialinių problemų sprendimo ir bendruomeninių paslaugų stiprinimo ir kokios jau dabar galėtų būti teikiamos paslaugos.

- Kokiais efektyviais būdais skatinti ir telkti bendruomenes bendrai veiklai.

Siekiant išsiaiškinti kokia yra esama situacija NVO deleguoti atstovai organizavo savo srities sektorinius susirinkimus, kuriuose dalyvavo NVO tarybos pirmininkė. Buvo suorganizuoti 11 sektorinių: aplinkosaugos; vaikų; jaunimo ir sporto; senjorų; socialinės veiklos ir sveikatinimo; neįgaliųjų; bendruomenių; švietimo ir kultūros; tautinių bendrijų; lygių galimybių, lyčių lygybės ir žmogaus teisių susitikimų. Susirinkimuose buvo nagrinėjamos atskiros sektorinės problemos, diskutuojama kaip gerinti ir efektyvinti NVO ir miesto valdžios bendradarbiavimą.

NVO taryba apibendrinus visų susitikimų ir diskusijų metu gautą informaciją parengė pasiūlymus esamos situacijos gerinimui. Nuspręsta pasiūlymus pateikti Kauno miesto savivaldybės administracijos direktoriui ir Kauno miesto savivaldybės merui, prašant, kad 2017 m. Kauno miesto savivaldybės lėšomis finansuojamų viešųjų paslaugų srities projektams būtų skirtas ženkliai didesnis biudžetas.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatymu savivaldybės nevyriausybinių organizacijų taryba tvirtinama Savivaldybės tarybos sprendimu dvejais metams.

Paskutiniame senosios NVO tarybos posėdyje buvo nagrinėjamas 2017 m. Kauno miesto savivaldybės lėšomis finansuojamų viešųjų paslaugų sričių ir prioritetų siūlymai veikloms ir jų aptarimas. Diskusijose siekta išgirsti NVO atstovų siūlymus ir į juos atsižvelgti formuojant paraiškų kvietimus.

Kitos NVO tarybos vykdytos veiklos:

NVO tarybos atstovai dalyvavo įvairiuose forumuose, seminaruose, susitikimuose nagrinėjančiuose nevyriausybiniams organizacijoms aktualius klausimus. Susitikimų metu buvo aptariamos NVO tarybų veiklų aktualijos, pasidalinta gerąja patirtimi. Nevyriausybinių organizacijos tarybos devyni nariai 2016 m. gegužės 12 d. Bialystoko savivaldybės pakvietimu vyko į Bialystoką Komandiruotės tikslas – gerosios patirties sklaida, mūsų atstovai buvo supažindinti su NVO ir savivaldybės bendradarbiavimo modeliu.

NVO taryba rengė ir iniciavo raštus Kauno miesto savivaldybės administracijai prašančius supažindinti Nevyriausybinių organizacijų tarybą su ruošiamą Kauno miesto savivaldybės

strategiją dėl patalpų Nevyriausybiniams organizacijoms suteikimo, siekiant stiprinti Savivaldybės ir Nevyriausybinių organizacijų sektoriaus bendradarbiavimą, skatinant NVO veiklos plėtrą.

Iniciavo skilties NEVYRIAUSYBINĖS ORGANIZACIJOS atsiradimą www.kaunas.lt, kuriame būtų talpinama visa aktuali NVO informacija.

NVO taryba organizavo NVO konferenciją „Kauno miesto savivaldybės ir Nevyriausybinių organizacijų partnerystė įgyvendinant Kauno miesto strategiją“.

Nevyriausybinių organizacijų tarybos pirmininkė

Ona Balžekienė

NEVYRIAUSYBINIŲ ORGANIZACIJŲ TEIKIAMAI PASIŪLYMAI

1. PROJEKTŲ TEIKIMAS, VERTINIMAS:

Problematika. 2016 m. projektų finansavimą vykdant pagal naują tvarką nevyriausybiniams organizacijoms kilo daug diskusinių klausimų ir pasiūlymų, siekiant tobulinti projektų finansavimo naują tvarką.

Projektų teikimo ir vertinimo skaidrumo trūkumas:

- Nors procesas visas buvo aprašytas tvarkingai, tačiau NVO atstovams labai trūko aiškumo, kas ir kokie žmonės vertino projektų paraiškas, priežastys kodėl buvo gautos tokios ir kitos sumos, tam kad organizacijos galėtų taisyti ir tvarkyti kitam projektų teikimui, žinotų savo esmines klaidas ir pan.
- Projektą parašiusi organizacija nori iš ekspertų gauti atsakymą raštu dėl projekto vertinimo, kuris aiškiai pagrįstų, kodėl projektas surinko atitinkamą projekto vertinimo balų skaičių, kas yra gerai, o kas netinkama, tai palengvintų NVO klaidų pasitaikymą ir padėtų pateikti geresnės kokybės projektą.
- NVO atstovams kilo klausimai kokiais kriterijais buvo remiamasi vertinant projektus. Jei aiškūs projekto vertinimo kriterijai ir jų aprašymai būtų numatyti Viešųjų paslaugų teikimo projekto atrankos ir finansavimo tvarkos aprašo nuostatuose ir iš anksto žinomi NVO atstovams tai palengvintų NVO naujų projektų teikimui ir vėliau jų įgyvendinimui.
- Projekto finansavimo lubos. Nėra aišku ir konkrečiu, koks yra teikiamų projekto paraiškų finansavimo mechanizmas. Trūksta kiekvieno atskiro projekto finansavimo pagrįstumo. Sakykime, prašoma projektui 10 tūkst. eurų, o skiriama tik 2 tūkst. eurų nepaaiškinama, kodėl priimtas toks sprendimas.
- Esminis minusas visų procedūrų buvo laikas, nes atsakymų ir rezultatų laukta ilgai, daugelis negalėjo vykdyti savo veiklos pilnavertiškai, projektai daugumoje prasidėjo anksčiau nei gautas finansavimas.
- Itin pabrėžtinai prastos konsultacijos, kurias teikė savivaldybės darbuotojai, neaišku, nekonkrečiu, dažnu atveju teikusieji paraiškas negaudavo tinkamo atsakymo.
- **Siūloma** į Viešųjų paslaugų teikimo projektų paraiškų atrankos ir finansavimo komisiją įtraukti NVO deleguotus atstovus. Komisijos posėdžių metu būtų daromas garso įrašas ir posėdžiai būtų protokoluojami. Siekiant skaidrumo posėdžių protokolai būtų viešai prieinami NVO atstovams. Suformuoti aiškius vertinimo kriterijus ir su jais supažindinti projekto rengėjus. Negavus finansavimo ar gavus tik dalinį NVO atstovams būtų aiškiai išdėstytos to priežastys.

2. PATALPŲ KLAUSIMAS:

- Kai kurios organizacijos, esančios savivaldybės pavaldume (pagrindė sporto organizacijos), turi mokėti už savo patalpas (čia minimas nuomos mokestis ne komunalinės išlaidos). Taip pat visi esami Kauno stadionai yra mokami (kaina per didelė organizacijoms). Sudaryti išlygas ne pelno siekiančioms organizacijoms arba sumažinti nuomos kainas organizacijoms.
- Daugeliui jaunimo ir kitoms nevyriausybinėms organizacijoms reikalingos tvarkingos patalpos savo veiklai vykdyti t.y. reikalingas paprastos biuro patalpos, kad galėtų dirbti administracinius darbus ir vykdyti susirinkimus bei susitikimus.
- Nevyriausybinių organizacijų turimos patalpos yra prastos būklės dėl to nukenčia teikiamų socialinių paslaugų kokybė.
- **Siūloma** NVO patalpų klausimą spręsti kompleksiskai suteikiant galimybę visoms NVO naudotis patalpomis su visomis komunikavimo priemonėmis ir suteikti atskiras patalpas didesniems renginiams organizuoti.

3. VIEŠINIMAS:

- Viešinimo kaštai yra per dideli organizacijoms, bent kai kuriuose kanaluose būtų puiku suteikti bent tam tikras nuolaidas.
- **Siūloma** savivaldybei į Viešųjų ryšių programą įtraukti NVO veiklą, pasiekimų ir gerosios patirties viešinimą.

4. NEĮGALIJŲ ATSTOVAVIMAS:

- **Įtraukti** neįgaliųjų atstovus į miestui svarbių sprendimo priėmimus, nes neįgaliųjų atstovų darbo grupėse ir komisijose bei tarybose yra itin mažai.
- **Sukurti duomenų bazę** (algoritmas), kurioje būtų patalpinta visa informacija aktuali neįgaliesiems dėl: neįgalumo nustatymo, pažymėjimų išdavimo, pašalpų ir išmokų skyrimo, socialinių paslaugų gavimo (teikia biudžetinės įstaigos ir NVO), neįgaliųjų slauga / priežiūra, būsto pritaikymo neįgaliesiems, techninės pagalbos priemonių išdavimas, socialinio būsto gavimo ir pan.
- **Isteigti Kauno mieste informacinį centrą** (Savivaldybės administracijoje arba Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnyboje), kuriame dirbanti specialistų komanda (soc. darbuotojas, teisininkas, psichologas, medikas ir pan.) galėtų suteikti neįgaliesiems reikalingą informaciją arba juos nukreipti, ten, kur jie galėtų gauti jiems reikalingą pagalbą.
- Viešųjų objektų ir **viešųjų įstaigų reitingavimas, pagal jų "draugiškumą" neįgaliesiems.** Sukurti internetinę sistemą, kurioje visos NVO neįgaliųjų organizacijos vertintų ir reitinguotų įstaigas, kurios yra pritaikytos neįgaliesiems. Pvz. buvo siūloma tiesiog žemėlapyje ant įstaigos žymėti spalvotais burbuliukais (žaliai, raudonai).

BENDRI SIŪLYMAI:

- **Siūloma Kauno m. savivaldybei prisidėti prie aplinkosauginių organizacijų jau įgyvendinamų tarptautinių projektų**, tokių kaip Europos darnaus mobilumo kampanija „Eismo gyvatėlė“, „Gamtosauginių mokyklų programa“, Mėlynosios vėliavos programa“ ir kt. Tokiu būdu Kauno m. savivaldybė minimaliomis pastangomis bei lėšomis turėtų išskirtinę progą dalyvauti plačiai žinomuose europiniuose projektuose, būti matoma tarp kitų Europos miestų, kurie skiria didelę dėmesį Europos mastu svarbioms aplinkosaugos problemoms spręsti. Drauge tai būtų ir efektyvus vietos aplinkosaugos problemų sprendimas, aktyvių piliečių ugdymas bei aplinkosauginis švietimas.
- **Organizuoti atvirų durų dienas NVO** arba renginį miesto mastu: informacijos apie socialinių paslaugų teikimą Kauno mieste sklaida (NVO ir biudžetinės įstaigos).
- NVO finansiniam stabilumui užtikrinti, būtina **institucinė parama**. Lietuva, norėdama užtikrinti trečiojo sektoriaus stabilumą bei gyvybingumą, taip pat turėtų sukurti NVO tokią finansavimo tvarką: institucinę paramą: tai kai bent minimalios lėšos skiriamos organizacijai, tam kad jomis galima būtų dalinai apmokėti vadovo atlyginimą, patalpų išlaikymą. Tai itin aktualu, kada organizacijoms atsiranda finansavimo spragos tarp projektų įgyvendinimo. Institucinė parama turėtų būti ne visoms organizacijoms, bet tik toms, kurios įrodo kad yra veikiančios ir aktyvios.
- Siūlyti savivaldybės administracijai **pirkti miestiečiams reikalingas paslaugas iš mieste veikiančių NVO**, galinčių jas suteikti.
- Mieste yra seniūnijų, kuriose vaikų dienos centrų nėra. Siūlyti savivaldybės administracijai **plėsti mieste veikiančių vaikų dienos centrų tinklą**, siekiant apsaugoti vaikus nuo jų teisių pažeidimų šeimoje, popamokinio vaikų užimtumo, jų gerovės užtikrinimo. Pastaba: Socialinės apsaugos ir darbo ministerija kasmet skiria lėšų NVO vykdomai vaikų dienos centrų veiklai finansuoti, tačiau konkurso nuostatai reikalauja būtino savivaldybės prisidėjimo prie dienos centrų finansavimo.
- Siūlyti savivaldybės administracijai sudaryti sąlygas visoms NVO, dirbančioms su vaikais, dalyvauti vaikų vasaros užimtumo organizavimo konkurse, didinti šiam konkursui skiriamų lėšų fondą.

KOFINANSAVIMO PROBLEMA:

Problematika. Nevyriausybinių organizacijų turi galimybę dalyvauti europinio lygio konkursuose (pvz., Europos Komisijos organizuojamuose ir kituose) ir pritraukti lėšas ne tik savo veiklai vykdyti, bet ir prisidėti prie Kauno miesto infrastruktūros gerinimo. Šiems konkursams paprastai reikalingas savas piniginis indėlis (apie 20 – 25 proc. projekto vertės). Nevyriausybinių organizacijos neturi galimybių iš savo lėšų pasidengti šią dalį, todėl miestas praranda galimas investicijas ir svarbias paslaugas, kurias būtų galima suteikti už jas.

Siūloma ieškoti teisinių ir finansinių galimybių **sukurti kofinansavimo fondui** ar kitokiai struktūrai, kuri skirtų lėšas, reikalingas nevyriausybinėms organizacijoms dalyvauti tuose konkursuose ir pritraukti mietui investicijas.

MOTERŲ NAMŲ (SAUGAUS PRIEGLOBSČIO) POREIKIS:

Problematika. Nors buvo priimtas apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje įstatymas, tačiau Kauno miesto savivaldybė moterims (kartu su vaikais ar be jų), patiriančioms smurtą, neužtikrina saugaus prieglobsčio. Specializuotą pagalbą teikiančios trys organizacijos neturi kur jas nukreipti dėl saugaus prieglobsčio. **Siūloma padidinti saugaus prieglobsčio bazę.** Laikinas apgyvendinimas būtų skiriamas moteriai kriziniu laikotarpiu bei rekomenduojamas iki 6 mėn. Tokiuose namuose turėtų būti teikiama socialinė, psichologinė, teisinė pagalba, moterims turėtų būti teikiama pagalba grįžti į visuomeninį gyvenimą.

Prašome Jūsų formuojant 2017 m. Viešųjų paslaugų sritis ir prioritetus atsižvelgti į NVO pateiktus pasiūlymus.

Atsižvelgiant į teikiamus pasiūlymus ir pastabas prašome, kad 2017 m. Kauno miesto savivaldybės lėšomis finansuojamų viešųjų paslaugų srities projektams būtų skirtas ženkliai didesnis biudžetas.

Nevyriausybinių organizacijų tarybos pirmininkė

Ona Balžekienė